

ISSN 2518-1467 (Online),
ISSN 1991-3494 (Print)

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ҰЛТТЫҚ ҒЫЛЫМ АКАДЕМИЯСЫНЫҢ

Х А Б А Р Ш Ы С Ы

ВЕСТНИК

НАЦИОНАЛЬНОЙ АКАДЕМИИ НАУК
РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

THE BULLETIN

THE NATIONAL ACADEMY OF SCIENCES
OF THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN

PUBLISHED SINCE 1944

4

JULY – AUGUST 2021

ALMATY, NAS RK

NAS RK is pleased to announce that Bulletin of NAS RK scientific journal has been accepted for indexing in the Emerging Sources Citation Index, a new edition of Web of Science. Content in this index is under consideration by Clarivate Analytics to be accepted in the Science Citation Index Expanded, the Social Sciences Citation Index, and the Arts & Humanities Citation Index. The quality and depth of content Web of Science offers to researchers, authors, publishers, and institutions sets it apart from other research databases. The inclusion of Bulletin of NAS RK in the Emerging Sources Citation Index demonstrates our dedication to providing the most relevant and influential multidiscipline content to our community.

Қазақстан Республикасы Ұлттық ғылым академиясы «ҚР ҰҒА Хабаршысы» ғылыми журналының Web of Science-тің жаңаланған нұсқасы Emerging Sources Citation Index-те индекстелуге қабылданғанын хабарлайды. Бұл индекстелу барысында Clarivate Analytics компаниясы журналды одан әрі the Science Citation Index Expanded, the Social Sciences Citation Index және the Arts & Humanities Citation Index-ке қабылдау мәселесін қарастыруда. Web of Science зерттеушілер, авторлар, баспашылар мен мекемелерге контент тереңдігі мен сапасын ұсынады. ҚР ҰҒА Хабаршысының Emerging Sources Citation Index-ке енуі біздің қоғамдастық үшін ең өзекті және беделді мультидисциплинарлы контентке адалдығымызды білдіреді.

НАН РК сообщает, что научный журнал «Вестник НАН РК» был принят для индексирования в Emerging Sources CitationIndex, обновленной версии Web of Science. Содержание в этом индексировании находится в стадии рассмотрения компанией Clarivate Analytics для дальнейшего принятия журнала в the Science Citation Index Expanded, the Social Sciences Citation Index и the Arts & Humanities Citation Index. Web of Science предлагает качество и глубину контента для исследователей, авторов, издателей и учреждений. Включение Вестника НАН РК в Emerging Sources Citation Index демонстрирует нашу приверженность к наиболее актуальному и влиятельному мультидисциплинарному контенту для нашего сообщества.

Бас редактор:

ҚОЙГЕЛДИЕВ Мәмбет Құлжабайұлы (бас редактор), тарих ғылымдарының докторы, профессор, ҚР ҰҒА академигі (Алматы, Қазақстан) Н = 3

Редакция алқасы:

ОМАРОВ Бауыржан Жұмаханұлы (бас редактордың орынбасары), филология ғылымдарының докторы, профессор, ҚР ҰҒА академигі (Нұр-Сұлтан, Қазақстан) Н = 4

МАТЫЖАНОВ Кенжехан Слямжанұлы, филология ғылымдарының докторы, профессор, ҚР ҰҒА корреспондент мүшесі (Алматы, Қазақстан) Н = 1

САПАРБАЕВ Әбдіжапар Жұманұлы, экономика ғылымдарының докторы, профессор, ҚР ҰҒА құрметті мүшесі, Халықаралық инновациялық технологиялар академиясының президенті (Алматы, Қазақстан) Н = 4

ЙОВИЦА Радун Патетре, Ph.D (археология), Нью-Йорк университетінің профессоры (Нью-Йорк, АҚШ) Н = 19

БАНАС Йозеф, әлеуметтану ғылымдарының докторы, Жешув технологиялық университетінің профессоры (Жешув, Польша) Н = 26

ЛУКЪЯНЕНКО Ирина Григорьевна, экономика ғылымдарының докторы, профессор, Украинаның еңбек сіңірген ғылым және техника қайраткері, «Киев-Могила академиясы» ұлттық университетінің кафедра меңгерушісі (Киев, Украина) Н = 2

МАКУЛОВА Айымжан Төлегенқызы, экономика ғылымдарының докторы, профессор, Нархоз Университеті (Алматы, Қазақстан) Н = 3

ИСМАҒҰЛОВ Оразақ Исмағұлұлы, тарих ғылымдарының докторы, профессор, ҚР ҰҒА академигі (Нұр-Сұлтан, Қазақстан) Н = 6

ӘБЖАНОВ Ханкелді Махмұтұлы, тарих ғылымдарының докторы, профессор, ҚР ҰҒА академигі (Алматы, Қазақстан) Н = 4

БИЖАНОВ Ахан Хұсайынұлы, саясаттану ғылымдарының докторы, ҚР ҰҒА корреспондент-мүшесі, Философия, саясаттану және дінтану институтының директоры (Алматы, Қазақстан) Н = 1

ТАЙМАҒАМБЕТОВ Жакен Қожахметұлы, тарих ғылымдарының докторы, профессор, ҚР ҰҒА академигі (Алматы, Қазақстан) Н = 4

СҮЛЕЙМЕНОВ Майдан Күнтуарұлы, заң ғылымдарының докторы, профессор, ҚР ҰҒА академигі (Алматы, Қазақстан) Н = 1

САБИКЕНОВ Салахиден Нұрсарыұлы, заң ғылымдарының докторы, профессор, ҚР ҰҒА академигі (Алматы, Қазақстан) Н = 2

ҚОЖАМЖАРОВА Дариякул Пернешқызы, тарих ғылымдарының докторы, профессор, ҚР ҰҒА академигі (Алматы, Қазақстан) Н = 2

БАЙТАНАЕВ Бауыржан Әбішұлы, тарих ғылымдарының докторы, ҚР ҰҒА академигі (Алматы, Қазақстан) Н = 1

БАЗАРБАЕВА Зейнеп Мүслімқызы, филология ғылымдарының докторы, профессор, ҚР ҰҒА академигі (Алматы, Қазақстан) Н = 1

ШАУКЕНОВА Зарема Каукенқызы, әлеуметтану ғылымдарының докторы, профессор, ҚР ҰҒА академигі (Алматы, Қазақстан) Н = 1

ЖОЛДАСБЕКОВА Баян Өмірбекқызы, филология ғылымдарының докторы, профессор, ҚР ҰҒА корреспондент мүшесі (Алматы, Қазақстан) Н = 2

НУРҚАТОВА Ляззат Төлегенқызы, әлеуметтану ғылымдарының докторы, профессор, ҚР ҰҒА корреспондент мүшесі (Алматы, Қазақстан) Н = 1

ӘБІЛҚАСЫМОВА Алма Есімбекқызы, педагогика ғылымдарының докторы, профессор, ҚР ҰҒА академигі, Ресей білім академиясының академигі (Мәскеу қ.), Педагогикалық білім беруді дамыту орталығының директоры (Алматы, Қазақстан) Н = 1

ШИШОВ Сергей Евгеньевич, педагогика ғылымдарының докторы, профессор, педагогика кафедрасының меңгерушісі, К.Г. Разумовский атындағы Мәскеу мемлекеттік технологиялар және басқару университетінің Әлеуметтік-гуманитарлық ғылымдар және технологиялар факультетінің деканы (Мәскеу, Ресей) Н = 34

ДИБО Анна Владимировна, филология ғылымдарының докторы, РҒА корреспондент-мүшесі, РҒА Тіл білімі институтының Орал-алтай тілдері бөлімінің меңгерушісі (Мәскеу, Ресей) Н = 3

«Қазақстан Республикасы Ұлттық ғылым академиясының Хабаршысы».

ISSN 2518-1467 (Online),

ISSN 1991-3494 (Print).

Меншіктенуші: «Қазақстан Республикасының Ұлттық ғылым академиясы» РҚБ (Алматы қ.). Қазақстан Республикасының Ақпарат және коммуникациялар министрлігінің Ақпарат комитетінде 12.02.2018 ж. берілген № 16895-Ж мерзімдік басылманы тіркеуіне қойылу туралы куәлік.

Тақырыптық бағыты: *әлеуметтік ғылымдар саласындағы зерттеулерге арналған.*

Мерзімділігі: жылына 6 рет.

Тиражы: 300 дана.

Редакцияның мекен-жайы: 050010, Алматы қ., Шевченко көш., 28, 219 бөл., тел.: 272-13-19

<http://www.bulletin-science.kz/index.php/en/>

© Қазақстан Республикасының Ұлттық ғылым академиясы, 2021

Типографияның мекен-жайы: «Аруна» ЖК, Алматы қ., Мұратбаев көш., 75.

Главный редактор:

КОЙГЕЛЬДИЕВ Мамбет Кулжабаевич (главный редактор), доктор исторических наук, профессор, академик НАН РК (Алматы, Казахстан) Н = 3

Редакционная коллегия:

ОМАРОВ Бауыржан Жумаханулы (заместитель главного редактора), доктор филологических наук, профессор, академик НАН РК (Нур-Султан, Казахстан) Н = 4

МАТЫЖАНОВ Кенжехан Слямжанович, доктор филологических наук, профессор, член-корреспондент НАН РК (Алматы, Казахстан) Н = 1

САПАРБАЕВ Абдижапар Джуманович, доктор экономических наук, профессор, почетный член НАН РК, президент Международной академии инновационных технологий (Алматы, Казахстан) Н = 4

ЙОВИЦА Радуга Пэтрэ, доктор философии (Ph.D, археология), профессор Нью-Йоркского университета (Нью-Йорк, США) Н = 19

БАНАС Йозеф, доктор социологических наук, профессор Жешувского технологического университета (Жешув, Польша) Н = 26

ЛУКЪЯНЕНКО Ирина Григорьевна, доктор экономических наук, профессор, заслуженный деятель науки и техники Украины, заведующая кафедрой Национального университета «Киево-Могилянская академия» (Киев, Украина) Н = 2

МАКУЛОВА Айымжан Тулегеновна, доктор экономических наук, профессор, Университет Нархоз (Алматы, Казахстан) Н = 3

ИСМАГУЛОВ Оразак Исмагулович, доктор исторических наук, профессор, академик НАН РК (Нур-Султан, Казахстан) Н = 6

АБЖАНОВ Ханкелди Махматович, доктор исторических наук, профессор, академик НАН РК (Алматы, Казахстан) Н = 4

БИЖАНОВ Ахан Хусаинович, доктор политических наук, член-корреспондент НАН РК, директор Института философии, политологии и религии (Алматы, Казахстан) Н = 1

ТАЙМАГАМБЕТОВ Жакен Кожаметович, доктор исторических наук, профессор, академик НАН РК (Алматы, Казахстан) Н = 4

СУЛЕЙМЕНОВ Майдан Кунтуарович, доктор юридических наук, профессор, академик НАН РК (Алматы, Казахстан) Н = 1

САБИКЕНОВ Салахиден Нурсариевич, доктор юридических наук, профессор, академик НАН РК (Алматы, Казахстан) Н = 2

КОЖАМЖАРОВА Дариякуль Пернешевна, доктор исторических наук, профессор, академик НАН РК (Алматы, Казахстан) Н = 2

БАЙТАНАЕВ Бауржан Абишевич, доктор исторических наук, академик НАН РК (Алматы, Казахстан) Н = 1

БАЗАРБАЕВА Зейнеп Муслимовна, доктор филологических наук, профессор, член-корреспондент НАН РК (Алматы, Казахстан) Н = 1

ШАУКЕНОВА Зарема Каукеновна, доктор социологических наук, профессор, академик НАН РК (Алматы, Казахстан) Н = 1

ЖОЛДАСБЕКОВА Баян Омирбековна, доктор филологических наук, профессор, член-корреспондент НАН РК (Алматы, Казахстан) Н = 2

НУРКАТОВА Лязгат Толегеновна, доктор социологических наук, профессор, член-корреспондент НАН РК (Алматы, Казахстан) Н = 1

АБЫЛКАСЫМОВА Алма Есимбековна, доктор педагогических наук, профессор, академик НАН РК, академик Российской академии образования (г. Москва), директор Центра развития педагогического образования (Алматы, Казахстан) Н = 1

ШИШОВ Сергей Евгеньевич, доктор педагогических наук, профессор, заведующий кафедрой педагогики, декан факультета Социально-гуманитарных наук и технологий Московского государственного университета технологий и управления имени К.Г. Разумовского (Москва, Россия) Н = 34

ДЫБО Анна Владимировна, доктор филологических наук, член-корреспондент РАН, заведующий отделом урало-алтайских языков Института языкознания РАН (Москва, Россия) Н = 3

«Вестник Национальной академии наук Республики Казахстан».

ISSN 2518-1467 (Online),

ISSN 1991-3494 (Print).

Собственник: РОО «Национальная академия наук Республики Казахстан» (г. Алматы). Свидетельство о постановке на учет периодического печатного издания в Комитете информации Министерства информации и коммуникаций и Республики Казахстан № 16895-Ж, выданное 12.02.2018 г.

Тематическая направленность: *посвящен исследованиям в области социальных наук.*

Периодичность: 6 раз в год.

Тираж: 300 экземпляров.

Адрес редакции: 050010, г. Алматы, ул. Шевченко, 28, ком. 219, тел. 272-13-19

<http://www.bulletin-science.kz/index.php/en/>

© Национальная академия наук Республики Казахстан, 2021

Адрес типографии: ИП «Аруна», г. Алматы, ул. Муратбаева, 75.

Editor in chief:

KOIGELDIEV Mambet Kulzhabaevich (Editor-in-Chief), Doctor of History, Professor, Academician of NAS RK (Almaty, Kazakhstan) H = 3

Editorial board:

OMAROV Bauyrzhan Zhumakhanuly (Deputy Editor-in-Chief), Doctor of Philology, Professor, Academician of NAS RK (Nur-Sultan, Kazakhstan) H = 4

MATYZHANOV Kenzhekhan Slyamzhanovich, Doctor of Philology, Professor, Corresponding Member of NAS RK (Almaty, Kazakhstan) H = 1

SAPARBAYEV Abdizhappar Dzhumanovich, Doctor of Economics, Professor, Honorary Member of NAS RK, President of the International Academy of Innovative Technology, (Almaty, Kazakhstan) H = 4

JOVICA Radu Petre, Ph.D, History, Archeology, Professor, New York University (New York, USA) H = 19

BANAS Joseph, Doctor of Social science, Professor, Rzeszow University of Technology (Rzeszow, Poland) H = 26

LUKYANENKO Irina, doctor of economics, professor, honored worker of Science and Technology of Ukraine, head of the department of the National University «Kyiv-Mohyla Academy» (Kiev, Ukraine) H = 2

MAKULOVA Aymzhan Tulegenovna, doctor of economics, professor, Narkhoz University (Almaty, Kazakhstan) H = 3

ISSMAGULOV Orazak Issmagulovich, Doctor of Historical Sciences, Professor, Academician of NAS RK (Nur-Sultan, Kazakhstan) H = 6

ABZHANOV Khankeldi Makhmutovich, Doctor of Historical Sciences, Professor, Academician of NAS RK (Almaty, Kazakhstan) H = 4

BIZHANOV Akhan Khusainovich, Doctor of Political Sciences, Corresponding Member of NAS RK, Director of the Institute of Philosophy, Political Science and Religion (Almaty, Kazakhstan) H = 1

TAIMAGAMBETOV Zhaken Kozhakhmetovich, Doctor of Historical Sciences, Professor, Academician of NAS RK, (Almaty, Kazakhstan) H = 4

SULEYMENOV Maidan Kuntuarovich, Doctor of Law, Professor, Academician of NAS RK (Almaty, Kazakhstan) H = 1

SABIKENOV Salakhiden Nursarievich, Doctor of Law, Professor, Academician of NAS RK (Almaty, Kazakhstan) H = 2

KOZHAMZHAROVA Dariyakul Perneshevna, Doctor of Historical Sciences, Professor, Academician of NAS RK (Almaty, Kazakhstan) H = 2

BAITANAEV Baurzhan Abishevich, Doctor of Historical Sciences, Academician of NAS RK (Almaty, Kazakhstan) H = 1

BAZARBAYEVA Zeinep Muslimovna, Doctor of Philology, Professor, Academician of NAS RK (Almaty, Kazakhstan) H = 1

SHAUKENOVA Zarema, Doctor of Sociology, Professor, Academician of NAS RK (Almaty, Kazakhstan) H = 1

DZHOLDASBEKOVA Bayan Umirbekovna, Doctor of Philology, Professor, Corresponding Member of NAS RK H = 2

NURKATOVA Lyazzat Tolegenovna, Doctor of Social Sciences, Professor, Corresponding Member of the National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan (Almaty, Kazakhstan) H = 1

ABYLKASYMOVA Alma Yessimbekovna, Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Academician of NAS RK, academician of the Russian Academy of Education (Moscow), Director of the Center for the Development of Pedagogical Education (Almaty, Kazakhstan) H = 1

SHISHOV Sergey, Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Head of the Department of Pedagogy, Dean of the Faculty of Social Sciences and Humanities and Technologies of the Razumovsky Moscow State University of Technologies and Management (Moscow, Russia) H = 34

DYBO Anna Vladimirovna, Doctor of Philology, Corresponding Member of the Russian Academy of Sciences, Head of the Department of Ural-Altai Languages of the Institute of Linguistics of the Russian Academy of Sciences (Moscow, Russia) H = 3

Bulletin of the National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan.

ISSN 2518-1467 (Online),

ISSN 1991-3494 (Print).

Owner: RPA «National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan» (Almaty). The certificate of registration of a periodical printed publication in the Committee of information of the Ministry of Information and Communications of the Republic of Kazakhstan No. 16895-Ж, issued on 12.02.2018.

Thematic focus: *it is dedicated to research in the field of social sciences.*

Periodicity: 6 times a year.

Circulation: 300 copies.

Editorial address: 28, Shevchenko str., of. 220, Almaty, 050010, tel. 272-13-19

<http://www.bulletin-science.kz/index.php/en/>

© National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan, 2021

Address of printing house: ST «Aruna», 75, Muratbayev str, Almaty.

Zhakupov Y.,* Berzhanova A.

L.N. Gumilyov Eurasian National University, Nur-Sultan, Kazakhstan.

E-mail: zhakupov0123@gmail.com

INFLUENCE OF SMALL AND MEDIUM ENTREPRENEURSHIP ON THE SOCIO-ECONOMIC POTENTIAL OF THE REGION

Annotation: small and medium-sized enterprises (SMEs) are the backbone of any country's economy, reacting quickly to changing market conditions, providing the economy with the necessary flexibility. Small and medium-sized enterprises are able to quickly respond to changes in consumer demand and, thus, provide the necessary balance in the consumer market, as well as make a significant contribution to the formation of a competitive environment. Small and medium-sized enterprises provide jobs for economically active people, promote innovation and industry diversification. The article is devoted to the formation of a methodology for assessing the impact of small and medium-sized businesses on the economic potential of the region. The issue of the state and development of small and medium business in the country is considered. Various methodological approaches to assessing economic potential are presented. It is divided into separate elements, followed by highlighting the role of small and medium-sized businesses. When developing a methodology for assessing the impact of small and medium-sized businesses on the economic potential of the region, it is proposed to highlight the main structural elements that are directly influenced by this sector. These elements can be interpreted in terms of five aggregate indicators, each of which includes a number of particular indicators characterizing the development of the small and medium-sized business sector in the region. The proposed methodology contributes to the identification of the most effective forms and types of small and medium-sized businesses in individual areas of management, which makes it possible to single out development centers in the form of effective entities, through whose support it is possible to increase the efficiency of the entire segment of small and medium-sized businesses.

Key words: small and medium business, socio-economic development, region, methodology, economics.

Introduction. Small and medium business is an independent sector of the market economy that has a significant impact on socio-economic development. Small business creates the preconditions for accelerated economic growth, acts as an important mechanism for diversifying the real sector of the economy, as well as a tool for solving existing social problems of society. At the same time, the policy pursued by the state authorities and administration in relation to small business is often non-systemic in nature and is characterized by an insufficiently high degree of efficiency. One of the reasons for this situation is that the policy does not take into account the influence of small and medium-sized businesses in the regional economy.

Materials and methods. An effective solution to the economic problems of a region is determined by its ability and ability to reproduce its own resources and attract them from outside. As a result, the issue of studying the economic potential of the region (EPR) as a set of funds and resources,

factors of potential growth, and priority directions of its development becomes especially urgent. The category "economic potential" is used, as a rule, when assessing the resources that states, territories or individual enterprises have for their economic and innovative development, assessing investment attractiveness, monitoring the economic situation of territorial entities, developing measures for an effective state regional policy [1–3].

The study of the impact of SMEs on the socio-economic development of the region has been studied a lot by economists. Among them are V.A. Barinov, B. Bogoutdinov, Y. Casis, N.Z. Solodilova, E. Forost, A.S. Barabanov [4-9]. Among Kazakhstani scientists, one can single out A.B. Yerasylova, A. Kantarbaeva, A. Dabaev, O.S. Sabden. [10-13]

Small and medium business (SME) plays an important role in the development of EPR. He participates both in the formation of drivers of balanced socio-economic growth at the regional and

federal levels, and in the creation of conditions for an optimal competitive environment. Table 1 presents the main indicators of the development of small business in the Republic of Kazakhstan over the past five years. Given in table. 1, the data indicate that the number of SMEs is growing, although not as much as we would like, at a rapid pace - by 7.1% in 2019 compared to the data at the end of 2015. Based on the analysis of generalized data on the state of small and medium-sized businesses in Kazakhstan, it can be concluded that the response of SMEs to the impact of the financial

and economic crisis is ambiguous. At the same time, there is a slight increase in the number of small business workers and their share in the total number of people employed in the country's economy, which, in our opinion, indicates the strengthening of individual SMEs. Consequently, on the part of the state and regional authorities, differentiated support for entrepreneurial activity is needed, which makes it possible to activate the most promising and efficient types and forms of business in terms of using available resources. The main indicators of the SME sector are shown in table 1.

Table 1 - The main indicators of the SME sector

Index	2015	2016	2017	2018	2019
Production output by SMEs, million tenge	15 699 405	19 609 010	23 241 125	26 473 049	32 386 960
Number of active SMEs, units	1 242 579	1 106 353	1 145 994	1 241 328	1 330 244
Number of people employed in SMEs, people	3 183 844	3 166 792	3 190 133	3 312 457	3 448 727
Investments in fixed assets of SMEs, billion tenge	3477.8	3845.5	4449.6	4876.4	5665.5
Share of SMEs in GDP, %	24.9	26.8	26.8	28.4	31.7
Share of employed SMEs in total employment in Kazakhstan, %	37.8	37.0	37.2	38.1	39.3

Source: Compiled by the authors from the source [14].

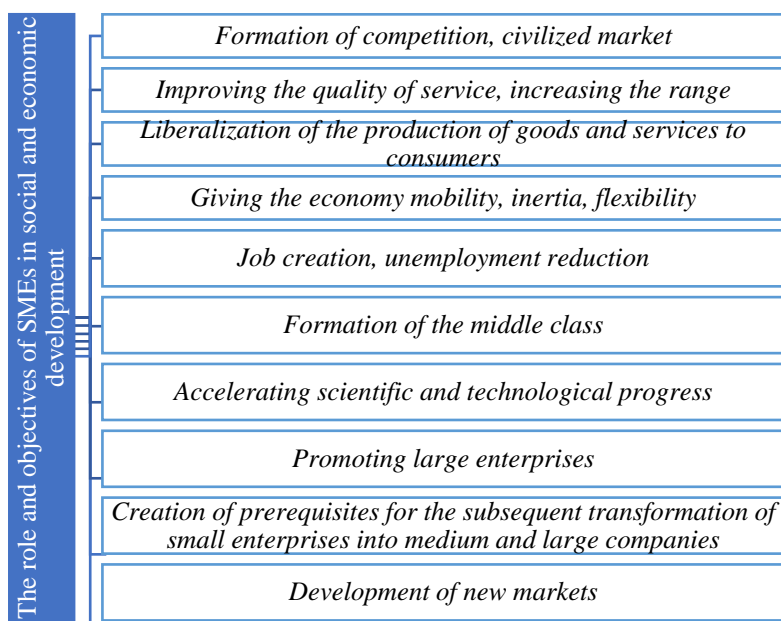
In 2019, the contribution of SMEs to GDP amounted to 31,7%, which is significantly lower than the indicators of the developed countries of the world.

In many states of the former socialist camp, the share of small and medium-sized businesses in the structure of the gross domestic product is more than 50%, which makes it possible to form a full-fledged middle class there. Thus, in Latvia, small and medium-sized businesses already generate more than 50% of GDP. In Hungary, small and medium-sized enterprises account for 50% of GDP, 67% of

those employed in the economy, 20% of exports and 99% of the total number of all enterprises [15].

For a more accurate definition of the role of small and medium-sized businesses in the formation of the economic potential of the region, it is necessary to study the methodological support of its assessment, to find out the influence of various factors on its development. Despite the significant foreign and domestic experience, in the development of methodological tools, a generally accepted methodology for assessing the economic potential of a territory has not yet been created.

Figure 1 - The role and task of SMEs in socio-economic development

As methodological approaches to assessing the economic potential used in foreign economic practice, the following can be distinguished:

- The Development Report Card for the States (DRC), designed to assess the economic potential of US states [16];
- The concept of territorial capital used by the Organization for Economic Co-operation and Development (OECD) [17];
- EU Regional Competitiveness Index [18].

The state development map is divided into three blocks: «economic climate for the consumer», «economic climate for business», «potential for future development».

The regional competitiveness index includes 11 blocks of indicators, which, in turn, are grouped by factors: groups of basic, effective and innovative factors.

the methodology of the Ministry of Economic Development of the Russian Federation for a comprehensive assessment of the level of socio-economic development of the constituent entities of the Russian Federation [19];

- rating of Russian regions in terms of investment potential of Expert RA agency [20];
- a methodology for assessing the socio-economic situation of Russian regions, developed in 2011 by the Council for the Study of Productive Forces (COPS) by order of the Ministry of Economic Development of Russia [21].

When developing a methodology for assessing the impact of SMEs on the economic potential of a region, the author of the article proposes to highlight the main structural elements of economic potential that are directly influenced by the small and medium-sized business sector (Fig. 2).

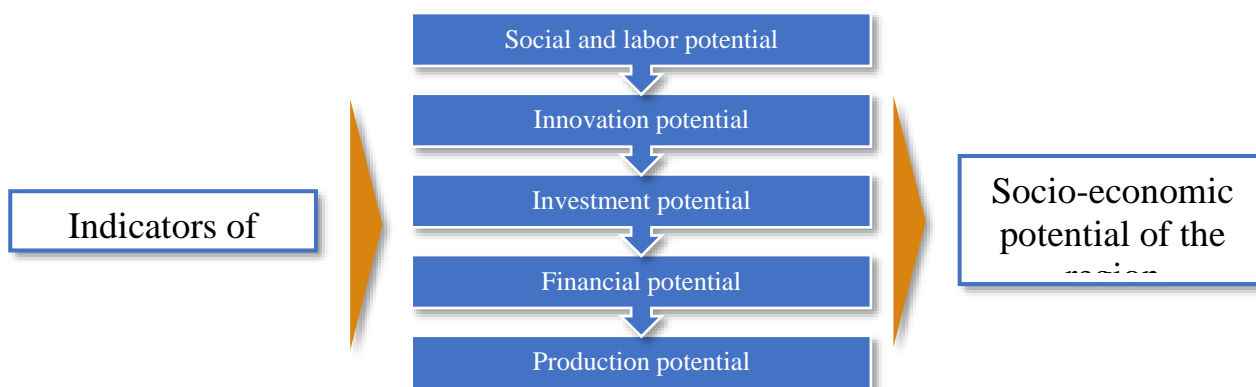
Thus, based on foreign and domestic assessment methods, we can say that the impact of small and medium-sized businesses on the economic potential of the region can be interpreted through five aggregate indicators:

- firstly, «social and labor potential» (PL), which characterizes the number of people employed in small and medium-sized businesses, the level of their wages, etc .;
- secondly, «innovation potential» (PIN) is an indicator reflecting the readiness of small and medium-sized businesses for innovative development;
- third, «investment potential» (PINV) - an indicator of the ability of small and medium-sized businesses to attract and use investments;
- fourthly, «financial potential» (PF) is an indicator that takes into account the volume of the tax base and the profitability of small and medium-sized businesses in the region;
- fifth, «production potential» (PP), showing the state of production assets of small and medium-sized businesses.

Each of the presented aggregated indicators of the total economic potential of the region, in turn, includes a number of private indicators characterizing the development of the small and medium-sized business sector in the region. The selected indicators for each element of regional potential are shown in table. 2.

Determination of the influence of small and medium-sized businesses on the formation of the economic potential of the region according to the developed method is carried out in a certain sequence, shown in fig. 2.

Figure 2 - Influence of small and medium-sized businesses on the formation of the economic potential of the region

Indicators of the influence of the small and medium-sized business sector on the economic potential of the region by elements of the aggregate potential are shown in table 2.

Table 2 - Indicators of the influence of the small and medium-sized business sector on the economic potential of the region by elements of the aggregate potential

Elements of the aggregate economic potential of the region	Indicators of the influence of the small and medium-sized business sector by elements of the total economic potential of the region
Social and Labor Potential (PL)	1. Growth rate of the number of employees of small and medium enterprises (L1) 2. The rate of growth of wages and social contributions of employees of small and medium-sized enterprises (L2) 3. Share of employees of small and medium-sized enterprises in the total number of economically active population (L3) 4. Share of labor costs and social security contributions of employees in the total costs of small and medium-sized enterprises (L4)
Innovation potential (PIN)	1. The growth rate of the number of small and medium innovative enterprises in the region (IN1) 2. Share of small and medium-sized innovative enterprises in the total number of small and medium-sized businesses (IN2) 3. Growth rate of sales of innovative products of small and medium-sized enterprises (IN3) 4. The share of innovative products of small and medium-sized enterprises in GRP (IN4)
Investment potential (PINV)	1. Growth rate of total investment of small and medium-sized enterprises (INV1) 2. Share of investment of small and medium-sized enterprises in total investment in the region (INV2) 3. Share of investment of small and medium-sized enterprises in the volume of SME sales (INV3) 4. Ratio of total profit of small and medium-sized enterprises to the total volume of investments (INV4)
Financial Strength (PF)	1. The growth rate of the aggregate profit of small and medium-sized enterprises in the region (F1) 2. The share of profitable small and medium-sized businesses in the region (F2) 3. The rate of growth of tax revenues from small and medium-sized businesses (F3) 4. Share of tax revenues from small and medium-sized businesses in the total budget revenues of the region (F4)
Production potential (PP)	1. Growth rate of production by small and medium-sized enterprises (P) 2. The level of depreciation of fixed assets for small and medium-sized businesses (P2) 3. Growth rate of investment in production assets (renewal of production assets) of small and medium-sized enterprises (P3) 4. Average profitability of production assets of small and medium-sized enterprises (P4)

Stage I includes the determination of particular indicators for individual elements of economic potential. As the most universal method, it is advisable to use the methodology for assessing

the economic potential of the Ministry of Economic Development of Russia. The value of the aggregate indicator for a separate element of economic potential is calculated by the formula

$$P_i = \sum X_i \times B_i,$$

where P_i is an element of the aggregate socio-economic potential of the region;

X_i - particular indicator of the SEPR element;

B_i - weight coefficient (established by expert judgment).

Calculation of weighting factors requires further detailed elaboration. The formula for calculating the integral indicator of the impact of SMEs on socio-economic potential, taking into account its division into elements and calculating aggregate indicators for them, is as follows:

$$EP = \sum (P_L, P_{IN}, P_{INV}, P_F, P_D)$$

To smooth the uneven distribution of the values of particular indicators by industry and type of activity, a detailed calculation is required for each industry and type of business, followed by averaging the indicator across the entire region.

Results and Discussion. Thus, within the framework of this article, a methodological approach to assessing the impact of small and medium-sized businesses on the economic potential of the region was outlined. The proposed approach makes it possible to assess the level of influence of SMEs on the economic potential of a region, to determine the ability of business entities to influence its state through qualitative indicators of development for individual elements. In addition, the presented methodology makes it possible to objectively assess the need to develop tools to improve support for small and medium-sized businesses in order to form (maintain) the basis for sustainable development and increase the economic potential of the region.

The methodology also helps to identify the most effective forms and types of small and medium-sized businesses in certain areas of

management, which makes it possible to single out development centers in the form of effective entities, through whose support it is possible to increase the efficiency of the entire segment of small and medium-sized businesses. As part of assessing the potential and the role of various actors and factors in its formation, in our opinion, it is necessary to distinguish not only the active (involved resources), but also the passive (unused resources) parts in the region's potential. At the same time, the active part of the economic potential must be identified with the economic resources of the region and evaluated in terms of the volume reflected in the balance of the region.

Conclusion. Thus, according to the author of the article, the category of the economic potential of the region should be understood as the ability of the regional economic system to rationally and effectively use the available material and intangible resources of its active and passive part in the process of economic activity.

The rational use of available resources is necessary to further improve the quality of the subject elements of the regional system, which affect the level of economic growth, the development of human capital, and the balance of traditional and innovative factors of economic development. Subject elements are understood to be SMEs that have the ability to most efficiently use available resources, occupy leading positions in their segment and have certain development prospects.

Assessment of the qualitative and quantitative parameters of the activities of SMEs implies the determination of the effectiveness of their functioning based on the analysis of data on their economic activities, including indicators of the efficiency of the use of material and non-material resources.

Жакупов Е.К.,* Бержанова А.М.

Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университеті, Нұр-Сұлтан, Қазақстан.
E-mail: zhakupov0123@gmail.com

ШАҒЫН ЖӘНЕ ОРТА КӘСІПКЕРЛІКТІҢ ӨНІРДІҢ ӘЛЕУМЕТТІК-ЭКОНОМИКАЛЫҚ ӘЛЕУЕТІНЕ ӘСЕРІ

Аннотация: шағын және орта кәсіпкерлік өз қызметін объективті жүргізеді және қазіргі нарықтық экономиканың азды-көпті дербес саласы ретінде өрлеуде. ШОК маңызды әлеуметтік-экономикалық рөл атқарады, өйткені ол әлеуметтік те, саяси да тұрақтылықты қолдайды, экономиканың оңтайлы құрылымын қалыптастырады, құрылымдық өзгерістердің әсерінің әлсіреуіне жағдай жасайды, белгілі бір нарықтың қажеттіліктерінің өзгерістеріне бейімделеді, мемлекет өңірлерінің дамуына себеп болады, барлық деңгейдегі бюджеттердің кіріс бөлігінің өсуін қамтамасыз етеді, инженерлік, өнеркәсіптік, сондай-ақ басқарушылық жаңалықтарды құрады және қолданады. Шағын және орта бизнестің арқасында халықтың экономикалық тиімділігін арттыратын жаңа жұмыс

орындары пайда болады, ал бұл Қазақстанның экономикасын дамыту үшін өте маңызды болып табылады. Жаңа бос жұмыс орындарының пайда болуы ірі кәсіпкерлікке жататын компаниялардың емес, жаңа ШОК субъектілерін құрудың арқасында қамтамасыз етіледі. ҚР-ң шағын және орта бизнесіндегі жұмыскерлердің әртүрлі санаттарының пропорциясын тұрақты жұмыспен қамтылған жұмыскерлер санының ең көп болуы білдіреді, яғни ШОК қызметтің нәтижелілігін арттырудың қайталама жұмысбастылық сияқты тәсілін қолданбайды десе болады.

Шағын және орта бизнес үдемелі экономикалық өсу үшін алғышарт құрады, нақты экономика секторын әртараптандырудың маңызды механизмі, сондай-ақ қоғамның қазіргі әлеуметтік проблемаларын шешу бөлігіндегі құрал болып табылады. Сонымен бірге мемлекеттік билік және басқару органдары жүргізетін ШОК-ке қатысты саясат көбінесе жүйелі емес болып табылады және тиімділік дәрежесі айтарлықтай жоғары емес. Қалыптасқан жағдайдың себептерінің бірі саясатты қалыптастыру кезінде өңірлер экономикасында шағын және орта бизнес әсерінің ескерілмейтіні болып табылады.

Кәсіпкерлікті дамытудың қазіргі кезеңі Қазақстан экономикасының өсуіне кері әсер ететін тұрақсыз динамикамен және құрылыммен сипатталады. Бұл ретте мемлекет бірқатар әлеуметтік-экономикалық міндеттердің шешілуін осы экономика секторының дамуымен тығыз байланыстырады. Мемлекеттің табысты дамуының негізгі параметрі жалпы ұлттық өнімнің үздіксіз артып келе жатқан көлемі болып табылады. Экономиканың тұрақтылығы және тиімділігі, негізінен, кәсіпкерліктің даму деңгейімен, тауарлар мен қызметтердің әлемдік және ішкі нарықтағы бәсекеге қабілеттілігімен қамтамасыз етіледі. Тұрақты экономикалық дамудың проблемаларын шешу үшін шағын және орта кәсіпкерліктің дамуына тиімді әсер ететін бірқатар инновациялық әдістер мен құралдар қажет. Бұл, өз кезегінде, құрылымдық қателіктерді жоюға, оңтайлы экономиканы құруға, нарықты тауарлар мен қызметтерге байытуға, жергілікті бюджеттерді толықтыруға, халықтың жұмысбастылығын қамтамасыз етуге және, ақыр соңында, халықтың өмір сүру деңгейі мен сапасын арттыруға әсер етеді.

Мақала шағын және орта кәсіпкерліктің өңірдің экономикалық әлеуетіне әсерін бағалау әдістемесін құруға арналған. Елімізде шағын және орта кәсіпкерліктің жай-күйі және дамуы мәселесі қаралуда. Экономикалық әлеуетті бағалаудың әртүрлі әдістемелік тәсілдері ұсынылған. Ол жеке-жеке элементтерге бөлініп, кейіннен шағын және орта бизнес кәсіпорындарының рөлі көрсетілген.

Шағын және орта кәсіпкерліктің өңірдің экономикалық әлеуетіне әсерін бағалау әдістемесін әзірлеу кезінде осы сектор тікелей әсер ететін негізгі құрылымдық элементтерді бөліп көрсету ұсынылған. Бұл элементтерді әрқайсысы өңірдегі шағын және орта кәсіпкерлік секторының дамуын сипаттайтын бірқатар жеке көрсеткіштерден құралатын бес біріктірілген көрсеткіш арқылы түсіндіруге болады.

Ұсынылған әдістеме жекелеген шаруашылық жүргізу салалары бойынша шағын және орта кәсіпкерліктің ең тиімді нысандары мен түрлерінің айқындалуына жағдай жасайды. Бұл даму орталықтарын, егер қолдаған жағдайда бүкіл шағын және орта бизнес сегментінің қызмет жасау тиімділігін арттыру мүмкіндігі туатын нәтижелі субъектілер түрінде бөліп көрсетуге мүмкіндік береді.

Түйін сөздер: шағын және орта кәсіпкерлік, әлеуметтік-экономикалық даму, өңір, әдістеме, экономика.

Жакупов Е.К.,* Бержанова А.М.

Евразийский национальный университет им. Л.Н. Гумилева, Нур-Султан, Казахстан.

E-mail: zhakupov0123@gmail.com

ВЛИЯНИЕ МАЛОГО И СРЕДНЕГО ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСТВА НА СОЦИАЛЬНО-ЭКОНОМИЧЕСКИЙ ПОТЕНЦИАЛ РЕГИОНА

Аннотация: малое и среднее предпринимательство объективно ведет свою деятельность и прогрессирует как более или менее самостоятельная отрасль нынешней рыночной экономики. МСП имеет немаловажную социально-экономическую роль, ведь оно поддерживает как социальную, так и политическую устойчивость, формирует рациональную структуры экономики, содействует ослаблению влияния структурных изменений, наиболее оперативно приспосабливается к изменениям потребностей того или иного рынка, содействует развитию регионов страны, обеспечивает рост доходной части бюджетов всех уровней, создает и применяет инженерные, промышленные, а также управленческие новшества. Благодаря малому и среднему бизнесу появляются новые рабочие места, которые повышают экономическую активность населения, а это необходимо для развития экономики

Казахстана. Появление новых вакансий обеспечивается за счет образования новых субъектов МСП, а не за счет компаний, относящихся к крупному предпринимательству. Пропорция разных категорий трудящихся в малом и среднем бизнесе РК выражена наибольшим количеством постоянно занятых работников, то есть МСП почти не применяет такой способ увеличения результативности деятельности, как вторичная занятость.

Малый и средний бизнес создает предпосылки для ускоренного экономического роста, выступает в качестве важного механизма диверсификации реального сектора экономики, а также инструмента в части решения существующих социальных проблем общества. В то же время проводимая органами государственной власти и управления политика в отношении МСП зачастую носит несистемный характер и отличается недостаточно высокой степенью эффективности. Одной из причин сложившейся ситуации является то, что при формировании политики не учитывается влияние малого и среднего бизнеса в экономике регионов.

Современный этап развития предпринимательства характеризуется нестабильной динамикой и структурой, отрицательно влияющей на рост экономики Казахстана. При этом государство решение целого ряда социально-экономических задач неразрывно связывает с развитием данного сектора экономики. Основным параметром успешного развития страны выступает постоянно увеличивающийся объем валового национального продукта. Устойчивость и эффективность экономики обеспечивается, главным образом, уровнем развития предпринимательства, конкурентоспособностью товаров и услуг на мировом и внутреннем рынке. Для решения проблем устойчивого экономического роста необходим ряд инновационных методов и инструментов, оказывающих эффективное влияние на развитие малого и среднего предпринимательства. Что в свою очередь положительно отразится на устранении структурных перекосов, создании рациональной экономики, насыщении рынка товарами и услугами, пополнении местных бюджетов, обеспечении занятости населения и, в конечном счете, на повышении уровня и качества жизни населения.

Статья посвящена формированию методики оценки влияния малого и среднего предпринимательства на экономический потенциал региона. Рассматривается вопрос состояния и развития малого и среднего предпринимательства в стране. Представлены различные методические подходы к оценке экономического потенциала. Проводится его разделение на отдельные элементы с последующим выделением роли предприятий малого и среднего бизнеса.

При разработке методики оценки влияния малого и среднего предпринимательства на экономический потенциал региона предлагается выделять основные структурные элементы, на которые оказывает непосредственное влияние этот сектор. Данные элементы можно интерпретировать через пять агрегированных показателей, каждый из которых включает ряд частных показателей, характеризующих развитие сектора малого и среднего предпринимательства в регионе.

Предлагаемая методика способствует выявлению наиболее эффективных форм и видов малого и среднего предпринимательства по отдельным сферам хозяйствования, что позволяет выделить центры развития в виде результативных субъектов, через поддержку которых возможно повышение эффективности функционирования всего сегмента малого и среднего бизнеса.

Ключевые слова: малое и среднее предпринимательство, социально-экономическое развитие, регион, методология, экономика.

Information about authors:

Zhakupov Yerlan – Ph.D student, L.N. Gumilyov Eurasian National University, Nur-Sultan, Kazakhstan, zhakupov0123@gmail.com, <https://orcid.org/0000-0002-1550-4063>;

Berzhanova Aigul – candidate of economic sciences, associate professor, L.N. Gumilyov Eurasian National University, Nur-Sultan, Kazakhstan, aigul_berjanova@list.ru, <https://orcid.org/0000-0003-2688-5188>.

REFERENCES

[1] Vaysbein K.D., Gaponenko Yu.V., Sazonov S.P. Financial potential of the region as a component of economic potential and aspects that determine its effectiveness // Bulletin of VolSU. Series 10: Innovation. 2014. No. 2. P.15–21. (In Russian).

[2] Lomovtseva O.A. Aggregate resource potential of the region: methodology for determination and measurement // Scientific Bulletin of BelSU. Series: History. Political science. Economy. Computer science. 2012. No. 1–1 (120). P. 61–67. (In Russian).

[3] Polyakova G.P. Economic potential of the region as a factor of sustainable development: methods of measurement and diagnostics: author. dis. cand. econom. sciences. Ivanovo, 2013. P. 21–28. (In Russian)

- [4] Barinova V.A., Zemtsov S.P., Tsareva Yu.V. Entrepreneurship and Institutions: Is there a Regional Connection in Russia? // Economic Issues. 2018. No. 6. P. 92-116. (In Russian).
- [5] Bogoutdinov B. Small business of Russia: profitability analysis and support measures // Society and Economy. 2016. No. 6. S. 97-108. (In Russian).
- [6] Cassis Y., Colli A., Schroter H. The Performance of European Business in the Twentieth Century. Oxford University Press, 2016.
- [7] Solodilova N.Z., Malikov R.I., Grishin K.E. Regional system of entrepreneurship: parameters of development and the potential for reconfiguration // Economy of the region. 2017. Vol. 13. No. 4. P. 1107-1122. (In Russian).
- [8] Forost E. Small and Medium Business Sector: Russia and the World // Institute of Growth Economics. Stolypina P.A. August 27, 2018. [Electronic resource]. URL: <http://stolypin.institute/novosti/sector-malogo-i-srednego-predprinimatelstvarossiia-i-mir/> (date accessed: 25.10.2020). (In Russian).
- [9] Barabanov A.S., Razgulina E.D. Assessment of the economic development of regions (on the example of the Northwestern Federal District) // Problems of theory and practice of management. 2012. No. 7-8. P. 62. (In Russian).
- [10] Erasylova A.B. Development of small and medium-sized businesses – a strategic direction of diversifying the economy of Kazakhstan // Message from the President of the Republic of Kazakhstan N. A. Nazarbayev "New Kazakhstan in the New World" as a strategy for the next stage of the country's development. Collection of methodical materials of the round table (April 11, 2007). Almaty: KISI under the President of the Republic of Kazakhstan, 2007. (In Russian).
- [11] Kantarbaeva A. Entrepreneurship theory and evolutionary economics. // Economic Issues 2003 (In Russian).
- [12] Dabaev A. Laws of the country and development of entrepreneurship // Finance of Kazakhstan, 2000 (In Russian).
- [13] Sabden O.S., Toksanova A.N. Management of small business: theory and practice. Astana: Elorda, 2001. (In Russian).
- [14] Bulletin of SMEs Bureau of National Statistics of the Agency for Strategic Planning and Reforms of the Republic of Kazakhstan (date of the application: 16.11.2020) (In Russian).
- [15] Dyusembaeva L.K. The role of small business in the economic development of the Republic of Kazakhstan (2017). Bulletin of the National Academy of sciences of the Republic of Kazakhstan ISSN 1991-3494 Volume 6, Number 370 (2017), 163 – 166 (In Russian).
- [16] Makarova M.V., Pogorelov V.V. Small business: foreign experience and lessons for modern modernization of the Russian economy / Materials of the report of the XII International scientific conference «Modernization of Russia: key problems and solutions», December 15-16, 2013 M: Institute for Scientific Information on Social Sciences RAS, 2013. (In Russian).
- [17] OECD How regions grow: Trends and Analysis, OECD Publishing, 2009.
- [18] EU Regional Competitiveness Index RCI 2013 [Electronic resource]. URL: <https://ec.europa.eu/jrc/en/publication/eur-scientific-and-technical-research-reports/eu-regional-competitiveness-indexrci-2013> (date of the application: 15.10.2020).
- [19] Monitoring and forecasting the development of the regional sector [Electronic resource]. URL: http://economy.gov.ru/minec/activity/sections/econreg/monprog/doc20131118_21 (date of the application: 20.10.2020). (In Russian).
- [20] Official site of the rating agency «Expert RA». URL: <http://www.raexpert.ru/ratings/regions/concept> (date of the application: 20.10.2020). (In Russian).
- [21] Grishina I.V., Polynev A.O. Socio-economic situation in Russian regions: methodological approaches and results of a comprehensive assessment // Modern productive forces. 2012. No. 0. P. 34-48. (In Russian).

МАЗМҰНЫ

ЭКОНОМИКА

Абиева С.Н., Matkarimova L.К. ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ҰЛТТЫҚ ЭКОНОМИКАСЫНЫҢ ҚАЗІРГІ ЖАҒДАЙЫН БАҒАЛАУ.....	6
Адилбек Торебек ҚАЗІРГІ ҚОҒАМДАҒЫ PR-КОММУНИКАЦИЯЛАР.....	14
Амурская М.А., Амирова Р.И., Гуськов С.В. РЕСЕЙ МЕН ҚЫТАЙДЫҢ БУХГАЛТЕРЛІК ЕСЕП ЖҮЙЕЛЕРІН ҮЙЛЕСТІРУДІҢ АЛҒЫШАРТТАРЫ.....	20
Блеутаева К., Гусенов Б. ЖАҒАНДАНУ ДӘУІРІНДЕ ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ СЫРТҚЫ ЭКОНОМИКАЛЫҚ ҚЫЗМЕТІН ДАМУ (АЛМАТЫ ОБЛЫСЫ МЫСАЛЫНДА) ЖӘНЕ ҰЛЫ ЖІБЕК ЖОЛЫН ҚАЙТА БАСТАУ ЕРЕКШЕЛІКТЕРІ.....	28
Байгиреева Ж.З., Ниязбекова Ш.У., Шамишева Н.К. СОЛТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН ОБЛЫСЫНЫҢ ДЕНСАУЛЫҚ САҚТАУ САЛАСЫНДАҒЫ АДАМИ КАПИТАЛДЫҢ ДАМУЫН ТАЛДАУ.....	36
Демчишак Н.Б., Багрий М.В., Бричка Б.Б., Вислободская Г.П. УКРАИНАНЫ МЫСАЛҒА АЛА ОТЫРЫП, АШЫҚ ЭКОНОМИКАДАҒЫ КӘСПОРЫНДАРДЫҢ ИННОВАЦИЯЛЫҚ ҚЫЗМЕТІН ҚАРЖЫЛЫҚ ЫНТАЛАНДЫРУ ҚҰРАЛДАРЫН ТАҢДАУ.....	43
Жакупов Е.К., Бержанова А.М. ШАҒЫН ЖӘНЕ ОРТА КӘСПКЕРЛІКТІҢ ӨНІРДІҢ ӘЛЕУМЕТТІК-ЭКОНОМИКАЛЫҚ ӘЛЕУЕТІНЕ ӘСЕРІ.....	51
Көкенова А.Т., Абдикеримова Г.И., Куланова Д.А., Есболова А.Е., Мергенбаева А.Т. ҚАЗАҚСТАН МЕН ШЕТЕЛДЕГІ ЕТ ӨНЕРКӘСІБІН БАҒАЛАУ ЖӘНЕ ДАМУ.....	59
Кокеева С., Абылайханова Т., Ниязбекова Ш. ҚАЗАҚСТАННЫҢ ТҮСТІ МЕТАЛЛУРГИЯ КӘСПОРЫНДАРЫНЫҢ КАПИТАЛ ҚҰРЫЛЫМЫ ЖӘНЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ТҰРАҚТЫЛЫҒЫ.....	67
Нұрғалиева А.А., Қорабаев Б.С., Матенова Ж.Н., Зейнуллина А.Ж., Сартова Р.Б. ЭКОЛОГИЯЛАНДЫРУ ҚАҒИДАТТАРЫНДА ӨНЕРКӘСІПТЕ ЖОҒАРЫ ТЕХНОЛОГИЯЛАРДЫ ҚОЛДАНУ БАСЫМДЫҚТАРЫ.....	75
Софина А.А., Семенова Е.Н. ТҰРАҚСЫЗДЫҚ ЖАҒДАЙЫНДА РЕСЕЙЛІК КОМПАНИЯЛАРДЫ ҚАРЖЫЛАНДЫРУ КӨЗДЕРІ.....	83
Сембиева Л.М., Жагыпарова А.О., Тажикенова С.К., Петров А.М., Бекболсынова А.С. ЖАҒАНДАНДЫРУ СЫН-ТЕГЕУРІНДЕРІ ЖАҒДАЙЫНДА ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ МОНЕТАРЛЫҚ САЯСАТЫНЫҢ ҚАЗІРГІ ЗАМАНҒЫ АСПЕКТІЛЕРІ.....	90
Турысбекова Р., Кереева А., Tolegenova A., Касеинова М. АЗЫҚ-ТҮЛІКПЕН ҚАМТАМАСЫЗ ЕТУДІҢ ТҰРАҚТЫ ЖҮЙЕСІН ҚАЛЫПТАСТЫРУ ФАКТОРЫ РЕТІНДЕ АУЫЛ ШАРУАШЫЛЫҒЫ КООПЕРАТИВТЕРІНІҢ ӨНДІРІСТІК ШЫҒЫНДАРЫН ОҢТАЙЛАНДЫРУ.....	97

Шамуратова Н.Б., Байтиленова Э.С., Наренова А.Н., Искаков Г.Ж., Темиралиева З.
АУЫЛ ШАРУАШЫЛЫҒЫНЫҢ ТЕХНИКАЛЫҚ ҚҰРАЛ-ЖАБДЫҚТАРЫ ЖӘНЕ ҚАЗАҚСТАН
МЕН МОНҒОЛИЯ МЫСАЛЫНДА АГРОИНДУСТРИАЛДЫҚ КЕШЕНІН ГЕОЛОГИЯЛЫҚ
ҚАЛПЫНА КЕЛТІРУ МӘСЕЛЕЛЕРІ.....103

Zbigniew Korzeb, Paweł Niedziółka, Жагыпарова А.О., Ракаева А.Н., Серикова М.А.
COVID-19 КЕЗІНДЕ БАНК АКЦИЯЛАРЫНЫҢ КІРІСТІЛІГІНІҢ ДЕТЕРМИНАНТТАРЫ.
ВЫШЕГРАД ТОБЫНЫҢ ҚОР БИРЖАЛАРЫНАН АЛЫНҒАН МӘЛІМЕТТЕРІ.....110

Дүйсен Ғ.М., Айтжанова Д.А.
ОРТАЛЫҚ АЗИЯ ЕЛДЕРІНІҢ АЙМАҚТЫҚ ЫНТЫМАҚТАСТЫҒЫ: ӘЛЕУЕТІ,
ДАМУ МЕХАНИЗМДЕРІ.....118

ҚҰҚЫҚТАНУ

Алтыбаева А.Т., Рыскулов Ш.Д.
ПАРЛАМЕНТТІҢ БАҚЫЛАУ ФУНКЦИЯЛАРЫНЫҢ ПРИНЦИПТЕРІ МЕН НЫСАНДАРЫ.....126

Курмаева Н.А., Усманова Е.Ф., Худойкина Т.В.
РЕСЕЙДЕ ЖӘНЕ ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНДА ОТБАСЫ МЕДИАЦИЯСЫНЫҢ
ДАМУ ПЕРСПЕКТИВАЛАРЫ.....134

Нестеров А.Ю.
ТҮРМЕДЕ ТУЫЛҒАН БАЛАЛАР, ОЛАРДЫҢ ӨМІР ТРАЕКТОРИЯЛАРЫ: ЖАЗАЛАУ
АСПЕКТІСІ.....141

Рахметулина Б.С., Сейтенова С.Ж., Султанова М.Б., Наурызбаев Е.А., Нукиев Б.А.
ГЕНДЕРЛІК ҚОЗҒАЛЫС ГЕНЕЗИСІНІҢ ТЕОРИЯЛЫҚ-ҚҰҚЫҚТЫҚ НЕГІЗДЕРІ
ЖӘНЕ ФЕМИНИЗМ ТЕОРИЯСЫНЫҢ ҚАЛЫПТАСУ ЕРЕКШЕЛІКТЕРІ.....152

Тоқтомбаева А.Ж., Аманалиев У.О., Мажитов Б.О.
СОТ БИЛІГІ ҰСТАНЫМДАРЫНЫҢ ТАРИХИ ПАЙДА БОЛУЫНЫҢ КЕЙБІР МӘСЕЛЕЛЕРІ.....158

САЯСАТТАНУ

Аралбаева Р.К., Нурбосынова Л.С.
МЕМЛЕКЕТАРАЛЫҚ ЫНТЫМАҚТАСТЫҚТЫ ДАМУ ЖАҒДАЙЫНДАҒЫ АДАМ
МӘСЕЛЕСІ.....163

Нысанбаева А.
ҚАЗАҚСТАН МӘДЕНИ САЯСАТЫНЫҢ ӨЗЕКТІ МӘСЕЛЕЛЕРІ.....171

Прокопьева Е.Л., Быкова В.А., Шелеметьева О.М.
РЕСЕЙ МЕН ҚАЗАҚСТАННЫҢ САҚТАНДЫРУ НАРЫҚТАРЫ: ЖАЛПЫ ФАКТОРЛАР
МЕН ДАМУ ӘЛЕУЕТІ.....178

ПЕДАГОГИКА

Анзорова С., Айбазова М., Жапанова М., Горда А., Колесникова С.
БІЛІМ БЕРУДІ ЦИФРЛАНДЫРУ: ВИРТУАЛДЫ УНИВЕРСИТЕТТІК ОРТАДАҒЫ
ПЕДАГОГИКАЛЫҚ ТЕХНОЛОГИЯЛАР.....185

Дакина Г.Т., Джумажанова Г.К., Аманова А.К.
ЖОҒАРЫ ОҚУ ОРЫНДАРЫНДАҒЫ ОҚЫТУШЫ МЕН СТУДЕНТТЕРДІҢ
ҚАРЫМ-ҚАТЫНАСТАҒЫ ӨЗАРА ӘРЕКЕТТЕСТІГІ.....191

Дүйсенбек А.А., Аблайханова Н.Т., Бауыржан А.Б. ЫНТЫМАҚТАСТЫҚТА ОҚЫТУ ТЕХНОЛОГИЯСЫНЫҢ ЖАЛПЫ БИОЛОГИЯНЫ ОҚЫТУ ҮДЕРІСІН ИНТЕНСИФИКАЦИЯЛАУДАҒЫ РӨЛІ.....	197
--	-----

ФИЛОЛОГИЯ

Гиздатов Г.Г., Әбенова П.М. ГОНЗО-МӘТІНДЕРДІ АУДАРУДЫҢ ЛИНГВИСТИКАЛЫҚ АСПЕКТІЛЕРІ.....	205
--	-----

Калибаева А.С. ШЫҒАРМАШЫЛЫҚ ТҰЛҒАНЫҢ ӘМБЕБАПТЫҒЫ (ГҮЛЖАН УЗЕНБАЕВАНЫҢ МЫСАЛЫНДА).....	213
--	-----

Секей Ж., Али Аббас Чинар ТЕЛЬМАН БОҚЫБАЙҰЛЫ ӘҢГІМЕЛЕРІНДЕГІ КЕЙІПКЕРЛЕР ӘЛЕМІ.....	220
---	-----

ТАРИХ

Закиева Ж.К. ОРТАЛЫҚ АЗИЯДАҒЫ САНДЫҚ ЖІБЕК ЖОЛЫНЫҢ БОЛАШАҒЫ.....	229
--	-----

Кышпанаков В. А. XX-XXI ҒАСЫРЛАРДАҒЫ ХАКАСИЯНЫҢ ҰЛТТЫҚ ҚҰРЫЛЫМЫНЫҢ ӨЗГЕРУІ.....	237
---	-----

Труспекова Х.Х. ҚАЗАҚ СУРЕТШІЛЕРІНІҢ МИФОЛОГИЯЛЫҚ САНАСЫНДАҒЫ ҰЛТТЫҚ ТАРИХТЫҢ РЕКОНСТРУКЦИЯСЫ.....	243
---	-----

СОДЕРЖАНИЕ

ЭКОНОМИКА

Абиева С.Н., Маткаримова Л.К. ОЦЕНКА СОВРЕМЕННОГО СОСТОЯНИЯ НАЦИОНАЛЬНОЙ ЭКОНОМИКИ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН.....	6
Адилбек Торбек PR-КОММУНИКАЦИИ В СОВРЕМЕННОМ ОБЩЕСТВЕ.....	14
Амурская М.А., Амирова Р.И., Гуськов С.В. ПРЕДПОСЫЛКИ ГАРМОНИЗАЦИИ СИСТЕМ БУХГАЛТЕРСКОГО УЧЕТА РОССИИ И КИТАЯ.....	20
Блеутаева К., Гусенов Б. ОСОБЕННОСТИ РАЗВИТИЯ ВНЕШНЕЭКОНОМИЧЕСКОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН В ЭПОХУ ГЛОБАЛИЗАЦИИ (НА ПРИМЕРЕ АЛМАТИНСКОЙ ОБЛАСТИ) И ВОЗОБНОВЛЕНИЯ ВЕЛИКОГО ШЕЛКОВОГО ПУТИ.....	28
Байгиреева Ж.З., Ниязбекова Ш.У., Шамишева Н.К. АНАЛИЗ РАЗВИТИЯ ЧЕЛОВЕЧЕСКОГО КАПИТАЛА В ЗДРАВООХРАНЕНИИ СЕВЕРО–КАЗАХСТАНСКОЙ ОБЛАСТИ.....	36
Демчишак Н.Б., Багрий М.В., Бричка Б.Б., Вислободская Г.П. ВЫБОР ИНСТРУМЕНТОВ ФИНАНСОВОГО СТИМУЛИРОВАНИЯ ИННОВАЦИОННОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ ПРЕДПРИЯТИЙ В ОТКРЫТОЙ ЭКОНОМИКЕ: ПРИМЕР УКРАИНЫ.....	43
Жакупов Е.К., Бержанова А.М. ВЛИЯНИЕ МАЛОГО И СРЕДНЕГО ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСТВА НА СОЦИАЛЬНО-ЭКОНОМИЧЕСКИЙ ПОТЕНЦИАЛ РЕГИОНА.....	51
Кокенова А.Т., Абдикеримова Г.И., Куланова Д.А., Есболова А.Е., Мергенбаева А.Т. ОЦЕНКА И РАЗВИТИЕ МЯСНОЙ ПРОМЫШЛЕННОСТИ В КАЗАХСТАНЕ И ЗАРУБЕЖОМ.....	59
Кокеева С., Абылайханова Т., Ниязбекова Ш. СТРУКТУРА КАПИТАЛА И ФИНАНСОВАЯ УСТОЙЧИВОСТЬ ПРЕДПРИЯТИЙ ЦВЕТНОЙ МЕТАЛЛУРГИИ КАЗАХСТАНА.....	67
Нургалиева А.А., Корабаев Б.С., Матенова Ж.Н., Зейнуллина А.Ж., Сартова Р.Б. ПРИОРИТЕТЫ ПРИМЕНЕНИЯ ВЫСОКИХ ТЕХНОЛОГИЙ В ПРОМЫШЛЕННОСТИ НА ПРИНЦИПАХ ЭКОЛОГИЗАЦИИ.....	75
Софина А.А., Семенова Е.Н. ИСТОЧНИКИ ФИНАНСИРОВАНИЯ РОССИЙСКИХ КОМПАНИЙ В УСЛОВИЯХ НЕСТАБИЛЬНОСТИ.....	83
Сембиева Л.М., Жагыпарова А.О., Тажикенова С.К., Петров А.М., Бекболсынова А.С. СОВРЕМЕННЫЕ АСПЕКТЫ МОНЕТАРНОЙ ПОЛИТИКИ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН В УСЛОВИЯХ ГЛОБАЛИЗАЦИОННЫХ ВЫЗОВОВ.....	90
Турсыбекова Р., Кереева А., Tolegenova A., Касинова М. ОПТИМИЗАЦИЯ ПРОИЗВОДСТВЕННЫХ ЗАТРАТ СЕЛЬСКОХОЗЯЙСТВЕННЫХ КООПЕРАТИВОВ КАК ФАКТОР ФОРМИРОВАНИЯ УСТОЙЧИВОЙ СИСТЕМЫ ПРОДОВОЛЬСТВЕННОГО ОБЕСПЕЧЕНИЯ.....	97

Шамуратова Н.Б., Байтиленова Э.С., Наренова А.Н., Искаков Г.Ж., Темиралиева З.
ТЕХНИЧЕСКАЯ ОСНАЩЕННОСТЬ СЕЛЬСКОГО ХОЗЯЙСТВА И ПРОБЛЕМЫ
ГЕОЛОГИЧЕСКОГО ВОССТАНОВЛЕНИЯ АГРОПРОМЫШЛЕННОГО КОМПЛЕКСА
НА ПРИМЕРЕ КАЗАХСТАНА И МОНГОЛИИ.....103

Zbigniew Korzeb, Pawel Niedziółka, Жагыпарова А.О., Ракаева А.Н., Серикова М.А.
ДЕТЕРМИНАНТЫ ДОХОДНОСТИ АКЦИЙ БАНКА ВОВРЕМЯ COVID-19. ДАННЫЕ
С ФОНДОВЫХ БИРЖ ВЫШЕГРАДСКОЙ ГРУППЫ.....110

Дуйсен Г.М., Айтжанова Д.А.
РЕГИОНАЛЬНОЕ СОТРУДНИЧЕСТВО СТРАН ЦЕНТРАЛЬНОЙ АЗИИ: ПОТЕНЦИАЛ,
МЕХАНИЗМЫ РАЗВИТИЯ.....118

ЮРИСПРУДЕНЦИЯ

Алтыбаева А.Т., Рыскулов Ш.Д.
ПРИНЦИПЫ И ФОРМЫ КОНТРОЛЬНЫХ ФУНКЦИЙ ПАРЛАМЕНТА.....126

Курмаева Н.А., Усманова Е.Ф., Худойкина Т.В.
ПЕРСПЕКТИВЫ РАЗВИТИЯ СЕМЕЙНОЙ МЕДИАЦИИ В РОССИИ И РЕСПУБЛИКЕ
КАЗАХСТАН.....134

Нестеров А. Ю.
ДЕТИ, РОЖДЁННЫЕ В ТЮРЬМЕ, ИХ ЖИЗНЕННЫЕ ТРАЕКТОРИИ:
УГОЛОВНО-ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ АСПЕКТ.....141

Рахметулина Б.С., Сейтенова С.Ж., Султанова М.Б., Наурызбаев Е.А., Нукиев Б.А.
ТЕОРЕТИКО-ПРАВОВЫЕ ОСНОВЫ ГЕНЕЗИСА ГЕНДЕРНОГО ДВИЖЕНИЯ И ОСОБЕННОСТИ
ФОРМИРОВАНИЯ ТЕОРИИ ФЕМИНИЗМА.....152

Токтомбаева А.Ж., Аманалиев У.О., Мажитов Б.О.
НЕКОТОРЫЕ ВОПРОСЫ ИСТОРИЧЕСКОГО ВОЗНИКНОВЕНИЯ ПРИНЦИПОВ СУДЕБНОЙ
ВЛАСТИ.....158

ПОЛИТОЛОГИЯ

Аралбаева Р.К., Нурбосынова Л.С.
ПРОБЛЕМА ЧЕЛОВЕКА В УСЛОВИЯХ РАЗВИТИЯ МЕЖГОСУДАРСТВЕННОГО
СОТРУДНИЧЕСТВА.....163

Нысанбаева А.
АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ КУЛЬТУРНОЙ ПОЛИТИКИ КАЗАХСТАНА.....171

Прокопьева Е.Л., Быкова В.А., Шелеметьева О.М.
СТРАХОВЫЕ РЫНКИ РОССИИ И КАЗАХСТАНА: ОБЩИЕ ФАКТОРЫ И ПОТЕНЦИАЛ
РАЗВИТИЯ.....178

ПЕДАГОГИКА

Анзорова С., Айбазова М., Жапанова М., Горда А., Колесникова С.
ЦИФРОВИЗАЦИЯ ОБРАЗОВАНИЯ: ПЕДАГОГИЧЕСКИЕ ТЕХНОЛОГИИ В ВИРТУАЛЬНОЙ
СРЕДЕ ВУЗА.....185

Дакина Г.Т., Джумажанова Г.К., Аманова А.К.
ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ ПРЕПОДАВАТЕЛЯ И СТУДЕНТОВ ВО ВЗАИМООТНОШЕНИЯХ
В ВУЗЕ.....191

Дуйсенбек А.А., Аблайханова Н.Т., Бауыржан А.Б. РОЛЬ ТЕХНОЛОГИИ ОБУЧЕНИЯ В СОТРУДНИЧЕСТВЕ В ИНТЕНСИФИКАЦИИ ПРОЦЕССА ОБУЧЕНИЯ ОБЩЕЙ БИОЛОГИИ.....	197
---	-----

ФИЛОЛОГИЯ

Гиздатов Г.Г., Эбенова П.М. ЛИНГВИСТИЧЕСКИЕ АСПЕКТЫ ПЕРЕВОДА ГОНЗО-ТЕКСТОВ.....	205
---	-----

Калибаева А.С. УНИВЕРСАЛИЗМ ТВОРЧЕСКОЙ ЛИЧНОСТИ (НА ПРИМЕРЕ ГУЛЬЖАН УЗЕНБАЕВОЙ).....	213
--	-----

Секей Ж., Али Аббас Чинар МИР ГЕРОЕВ В РАССКАЗАХ ТЕЛЬМАНА БОКЫБАЙУЛЫ.....	220
---	-----

ИСТОРИЯ

Закиева Ж.К. ПЕРСПЕКТИВЫ ЦИФРОВОГО ШЕЛКОВОГО ПУТИ В ЦЕНТРАЛЬНОЙ АЗИ.....	229
--	-----

Кышпанаков В.А. ТРАНСФОРМАЦИЯ НАЦИОНАЛЬНОЙ СТРУКТУРЫ НАСЕЛЕНИЯ ХАКАСИИ В XX-XXI ВЕКАХ.....	237
---	-----

Труспекова Х.Х. РЕКОНСТРУКЦИЯ НАЦИОНАЛЬНОЙ ИСТОРИИ В МИФОЛОГИЧЕСКОМ СОЗНАНИИ КАЗАХСКИХ ХУДОЖНИКОВ.....	243
---	-----

CONTENTS

ECONOMY

Abieva S.N., Matkarimova L.K. ASSESSMENT OF THE CURRENT STATE OF THE NATIONAL ECONOMY OF THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN.....	6
Adilbek Torebek PR-COMMUNICATION IN MODERN SOCIETY.....	14
Amurskaya M.A., Amirova R.I., Gus'kov S.V. PRECONDITIONS FOR HARMONIZATION OF ACCOUNTING SYSTEMS OF RUSSIA AND CHINA.....	20
Bleutaeva K., Gussenov B. FEATURES OF DEVELOPMENT OF FOREIGN ECONOMIC ACTIVITY OF THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN IN THE ERA OF GLOBALISATION (ON THE EXAMPLE OF THE ALMATY REGION) AND RESUMPTION OF THE GREAT SILK ROAD.....	28
Baigireyeva Zh., Niyazbekova Sh.U., Shamisheva N. ANALYSIS OF HUMAN CAPITAL DEVELOPMENT IN HEALTHCARE IN THE NORTH KAZAKHSTAN REGION.....	36
Demchyshak N., Bahriy M., Brychka B., Vyslobodska H. SELECTION OF FINANCIAL STIMULATION INSTRUMENTS OF ENTERPRISE'S INNOVATION ACTIVITY IN OPEN ECONOMY: THE CASE OF UKRAINE.....	43
Zhakupov Y., Berzhanova A. INFLUENCE OF SMALL AND MEDIUM ENTREPRENEURSHIP ON THE SOCIO-ECONOMIC POTENTIAL OF THE REGION.....	51
Kokenova A.E., Adbikerimova G.I., Kulanova D.A., Yesbolova A.A.Y., Mergenbayeva A.T. EVALUATION AND DEVELOPMENT OF THE MEAT INDUSTRY IN KAZAKHSTAN AND ABROAD.....	59
Kokeyeva S., Abylaikhanova T., Niyazbekova Sh. CAPITAL STRUCTURE AND FINANCIAL STABILITY AT NON-FERROUS METTALURGY ENTERPRISES IN KAZAKHSTAN.....	67
Nurgaliyeva A., Korabayev B., Matenova Z., Zeinullina A., Sartova R. PRIORITIES OF APPLICATION OF HIGH TECHNOLOGIES IN THE INDUSTRY ON THE PRINCIPLES OF GREENING.....	75
Sofina A.A., Semenova E.N. SOURCES OF FINANCING FOR RUSSIAN COMPANIES IN CONDITIONS OF INSTABILITY.....	83
Sembiyeva L.M., Zhagyparova A.O., Tazhikenova S.K., Petrov A.M., Bekbolsynova A. CONTEMPORARY ASPECTS OF MONETARY POLICY OF THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN IN THE CONDITIONS OF GLOBALIZATION CHALLENGES.....	90
Turysbekova R., Kereeva A., Tolegenova A., Kasseinova M. OPTIMIZATION OF PRODUCTION COSTS OF AGRICULTURAL COOPERATIVES AS A FACTOR IN THE FORMATION OF A STABLE FOOD SUPPLY SYSTEM.....	97

Shamuratova N.B., Baitilenova E.S., Narenova A.N., Iskakov G.Zh., Temiralieva Z.
TECHNICAL EQUIPMENT OF AGRICULTURE AND PROBLEMS OF GEOLOGICAL
RESTORATION OF THE AGROINDUSTRIAL COMPLEX ON THE EXAMPLE OF KAZAKHSTAN
AND MONGOLIA.....103

Zbigniew Korzeb, Paweł Niedziółka, Zhagyparova A.O., Rakayeva A.N., Serikova M.
DETERMINANTS OF BANK'S SHARES RATES OF RETURN DURING COVID-19.
THE EVIDENCE FROM VISEGRAD GROUP STOCK EXCHANGES.....110

Duisen G.M., Aitzhanova D.A.
REGIONAL COOPERATION OF CENTRAL ASIAN COUNTRIES: POTENTIAL, DEVELOPMENT
MECHANISMS.....118

LAW

Altybaeva A.T., Ryskulov Sh.D.
PRINCIPLES AND FORMS OF CONTROL FUNCTIONS OF PARLIAMENT.....126

Kurmaeva N.A., Usmanova E.F., Khudoikina T.V.
PROSPECTS FOR THE DEVELOPMENT OF FAMILY MEDIATION IN RUSSIA AND THE
REPUBLIC OF KAZAKHSTAN.....134

Nesterov A.Y.
CHILDREN BORN IN PRISON, THEIR LIFE TRAJECTORIES: THE PENAL ASPECT.....141

Rakhmetulina B.S., Seitenova S.Zh., Sultanova M.B., Nauryzbayev E.A., Nukiev B.A.
THEORETICAL AND LEGAL FOUNDATIONS OF THE GENESIS OF THE GENDER
MOVEMENT AND FEATURES OF THE FORMATION OF THE THEORY OF FEMINISM.....152

Toktombaeva A.Zh., Amanaliyev U.O., Mazhitov B.O.
PRINCIPLES OF JUDICIAL AUTHORITY: HISTORY OF ESTABLISHMENT.....158

POLITICAL SCIENCE

Aralbayeva R.K., Nurbossynova L.S.
PROBLEM OF MAN IN CONDITIONS OF DEVELOPMENT OF INTERGOVERNMENTAL
CO-OPERATION.....163

Nyissanbayeva A.
ACTUAL PROBLEMS OF CULTURAL POLICY OF KAZAKHSTAN.....171

Prokopjeva E.L., Bykova V.A., Shelemetyeva O.M.
INSURANCE MARKETS IN RUSSIA AND KAZAKHSTAN: GENERAL FACTORS
AND DEVELOPMENT POTENTIAL.....178

PEDAGOGY

Anzorova S., Aibazova M., Zhapanova M., Gorda A., Kolesnikova E.
DIGITALIZATION OF EDUCATION: PEDAGOGICAL TECHNOLOGIES IN A VIRTUAL
UNIVERSITY ENVIRONMENT.....185

Dakina G.T., Dzhumazhanova G.K., Amanova A.K.
INTERACTION OF THE TEACHER AND STUDENTS IN THE RELATIONSHIP AT THE
UNIVERSITY.....191

Duisenbek A.A., Ablaihanova N.T., Bauyrzhan A.B. THE ROLE OF COOPERATIVE LEARNING TECHNOLOGY IN THE INTENSIFICATION OF TEACHING GENERAL BIOLOGY.....	197
---	-----

PHILOLOGY

Gizdatov G.G., Abenova P.M. LINGUISTIC ASPECTS OF TRANSLATION OF GONZO-TEXT.....	205
--	-----

Kalibayeva A.S. UNIVERSALISM OF CREATIVE PERSONALITY (ON THE EXAMPLE OF GULZHAN UZENBAYEVA).....	213
---	-----

Sekey Zh, Ali Abbas Chinar THE WORLD OF CHARACTERS IN THE STORIES OF TELMAN BOKYBAYULY.....	220
---	-----

HISTORY

Zakiyeva Zh.K. PROSPECTS OF DIGITAL SILK ROAD IN CENTRAL ASIA.....	229
--	-----

Kyshpanakov V.A. TRANSFORMATION OF THE NATIONAL STRUCTURE OF THE KHAKASIA IN THE XX-XXI CENTURIES.....	237
---	-----

Truspekova Kh.Kh. RECONSTRUCTION OF NATIONAL HISTORY IN THE MYTHOLOGICAL CONSCIOUSNESS OF THE KAZAKH ARTIST.....	243
---	-----

**Publication Ethics and Publication Malpractice in the journals of the
National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan**

For information on Ethics in publishing and Ethical guidelines for journal publication see <http://www.elsevier.com/publishingethics> and <http://www.elsevier.com/journal-authors/ethics>.

Submission of an article to the National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan implies that the work described has not been published previously (except in the form of an abstract or as part of a published lecture or academic thesis or as an electronic preprint, see <http://www.elsevier.com/postingpolicy>), that it is not under consideration for publication elsewhere, that its publication is approved by all authors and tacitly or explicitly by the responsible authorities where the work was carried out, and that, if accepted, it will not be published elsewhere in the same form, in English or in any other language, including electronically without the written consent of the copyright-holder. In particular, translations into English of papers already published in another language are not accepted.

No other forms of scientific misconduct are allowed, such as plagiarism, falsification, fraudulent data, incorrect interpretation of other works, incorrect citations, etc. The National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan follows the Code of Conduct of the Committee on Publication Ethics (COPE), and follows the COPE Flowcharts for Resolving Cases of Suspected Misconduct (http://publicationethics.org/files/u2/New_Code.pdf). To verify originality, your article may be checked by the originality detection service Cross Check <http://www.elsevier.com/editors/plagdetect>.

The authors are obliged to participate in peer review process and be ready to provide corrections, clarifications, retractions and apologies when needed. All authors of a paper should have significantly contributed to the research.

The reviewers should provide objective judgments and should point out relevant published works which are not yet cited. Reviewed articles should be treated confidentially. The reviewers will be chosen in such a way that there is no conflict of interests with respect to the research, the authors and/or the research funders.

The editors have complete responsibility and authority to reject or accept a paper, and they will only accept a paper when reasonably certain. They will preserve anonymity of reviewers and promote publication of corrections, clarifications, retractions and apologies when needed. The acceptance of a paper automatically implies the copyright transfer to the National Academy of sciences of the Republic of Kazakhstan.

The Editorial Board of the National Academy of sciences of the Republic of Kazakhstan will monitor and safeguard publishing ethics.

Правила оформления статьи для публикации в журнале смотреть на сайте:

www.nauka-nanrk.kz

ISSN 2518–1467 (Online),

ISSN 1991–3494 (Print)

<http://www.bulletin-science.kz/index.php/en>

Редакторы: *М.С. Ахметова, А. Ботанқызы, Д.С. Аленов, Р.Ж. Мрзабаева*
Верстка на компьютере *В.С. Зукирбаевой*

Подписано в печать 15.08.2021.

Формат 60x881/8. Бумага офсетная. Печать - ризограф.

8,5 п.л. Тираж 300. Заказ 4.